

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . . . 3 ft — kr.
Negyed évre . . . . . 1 ft 50 kr.

Egyen szám ára 4 kr.

Hétfői szám 3 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felélős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kaszincev-tetőn.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitászorokint '90 krajczár.

Közállapotok.

Az újságok minden évben ki szokták írni, hogy a városainknak mennyi a vagyona. Ezekből a statisztikálásokból emlékszem, hogy Szabadka a vagyonosabb városok között van.

A vagyonnal pedig tudvalevőképpen néminemű kötelezettség jár. A vagyonnak meg van az a jeles tulajdonsága, hogy noblesset nyújt, a noblesse pedig oblige.

Ez magyarázza meg, hogy soha eszem ágába se jutott a lámpagyújtónak szemére lobbantani, hogy nem lépett a Természettudományi Társulat pártoló tagjai közé és nem jár a műtárlatokra képeket vásárolni.

Ellenben ha a vagyonos osztály tagjai ráülnek a pénzes ládájukra, avagy hogyha számárságokra költsékezik, akkor, nos én ugyan, ami engem illet, akkor sem lobbantok a szemükre semmit, de a socializmus magvait hintetik. Akaratlanul persze, de az eredményre a szándék hija közömbös.

A socializmus ugyan nélkülük is eléri a maga igazait, bizonyos ellenben, hogy a t. vagyon nem rokon-szenvez vele.

A városok gazdálkodása más elbírálás alá kerül, mint az egyes emberé. A város nem a szerint költ, ahogy a jövedelme engedi, hanem annyit szed be a lakóitól, amennyire szüksége van. A város nem a takarója szerint nyújtózkodik, hanem akkora paplanra tesz szert, amekkora szükséges, hogy kinyújtóztatva mezitelen ne maradjon a lába.

Vannak tehát bizonyos kívánalmak, amelyeknek a municipiumok meg tartoznak felelni. Ha gazdagok, a kívánalmak annál bokrosabban támaszthatók.

Szeged, Arad, Pécs, Temesvár, Nagyvárad, Kassa és még egypár város elvégzi a magáét.

Szabadkáról nem mondhatni el ezt.

A budgetje csinos kis summácskák operál. 97 re 6380847 korona volt bevételként, kiadásul pedig 5548517 korona előirányozva.

Kulturális és jótékony czélokra 495505 korona belőle.

Bajmoktól sok lenne; de hat milliót meghaladó bevételhez mérten nyomorultul kevés. Kivált ha fölprózzuk a tételt: templomokra 45,000, tisztai nyugdíjalapra 65,000, leleczalapra 29,000 korona.

A városunk el van maradva. Közszelleme nincs. Kulturpolitikáról beszélni sem lehet. A magyarosodás szegénytelen állapotban sinylődik. A nyilvánosságnak semmi ereje.

A közigazgatás miserabilis. Hivatalaiban fejtelenség és zűrzavar. Szóval az ország harmadik városa voltaképp az ország legnagyobb faluja.

Két zászlószentelés.

— Saját tudósítónktól. —

Szabadka, 1899. május 21.

„A szabadkai kerületi betegsegélyző pénztár“ és az „ó-hecsei dalkör“ fényes ünnepet ülték ma, piros pünkösdi napján. Mindkét egyesület zászlóját szentelte fel. Az egyik alá a munkások tömörülnek, hogy társaiknak segítségére legyenek, jólétüket előmozdítsák és a nyomorban segédkezést nyújtsanak nekik, a másikat a kedélyek felvidítói, a dalosok lobogtatják.

A két ünnepélyről az alábbiakban számol be tudósítónk:

A kerületi betegsegélyző pénztár ünnepe.

A tűzoltózenekar már kora reggel felverte a város lakóságát, vig zeneszóval járva be a város utcáit. Nyolcz óra tájban magánfogatok és bérkocsik vitték a nyoszolyólányokat és vőfélyeket a Pest szálloda nagytermébe, a hol a gyülekezési hely volt. Mikor mindnyájan együtt voltak a szebbnél-szebb leányok sorfala között vonult be a terembe *ötímösi Magyar Györgyné* a zászlóanya *Schmausz Endre* főispán karján és helyet foglalt a díszsátorban. Nyolcz óra mulott a mikor készen állott az impozáns csoport, hogy a Szt. Teréz templomba vonuljon. Három lovasrendőr vonult a menet élén, utána a tűzoltó zenekar, azután a betegsegélyző pénztár tagjai a díszzászlóval, a zászlóanya, a nyoszolyólányok és vőfélyek a következő sorrendben: Tóth Juliska — Zomorszky Dániel, Schloss Sarolta — Huberth Andor, Mánich Juliska — Sipos Károly, Wagner Aurora — Dr. Kuthy Béla, Paukovich Szerén — Szigethy Béla, Lendvay Teréz — Dr. Dömötör Miksa, Prokesch Etelka — Waldberg Ödön, Konyovics Danicza — Di. Matievics István, Prodanovits Miczi — ifj. Gaálfy György, Jánbor

Róza — Mezey József, Schmiéd Júliska — Bende Ákos, Tóth Irén — Zélich Mihály, Schwartz Zseni — Schäffer József, Racsmány Antónia — Rukovina Nándor, Rehák Angela — Salga Mátyás, Rózsa Ilona — Fazekas Lajos, Prokesch Örcsi — Kozich István, Taussig Irén — Dr. Blitz Hugó, Buchwald Ilonka — Dr. Lőw József, Illés Rózika — Locskay Dezső hadnagy, Novák Etelka — Zemkó Miklós, Tálassy Luiza — Reithoffer Idgy., Magyar Margit — Vojnich Pál, Magyar Ilona — Hallosy Tibor, Pertlich Etus — Blazsetich hadnagy, Lénárd Amália — Gaál Ferencz, Kuzmanovich Margit — Kovacsics József, Schnier Margit — Kovács Antal, Hallósy Hedvig — Hallosy Ödön főhadnagy, Hallosy Olga — Dr. Piller Arthur, Szigethy Rózsika, Hallosy Endre, Vojnich Eta — Vojnich Béla, Gálik Mariska — Vanbel Ferencz, Bodroghy Blanka — Zulyevics Antal, Major Matild — Flóra György, Gubenyecz Mariska Bajmok — Gálik Imre, Lapos József — Velhez József, Etseri Proska — Záris Miklós.

A szabadkai pinczeregylet díszzászlóval, a szabadkai polgári olvasókör, a szabadkai kereskedő ifjak társulata, a szabadkai önszegélyző és jótékonsági egyesület, a „Concordia“ egyesület, az önkéntes tűzoltó testület, a Bárd Hirsch Mór jótékonsági egyesület izr. nőegylet, szeretetről címzett nőegylet, a M. A. V. altiszti kör. A fogatok hosszú sora zárta be a menetet. Így vonultak fel ezer és ezer ember sorfala között a templomba, ahol ünnepélyes szent misét celebrált *Manuzsics Mátyás* prépost plébános. A mise befejeztével megáldotta a zászlót és elmondotta alkalmi szent beszédét. A színházba visszavonulás ugyanilyen sorrendben történt. Itt következett az ünnepély legszebb része. A színház zsuffolóság megtelt a legelőkelőbb közönséggel. A zászlóanya a színpadon foglalt helyet a részére készült díszes emelvényen mellette *Schmausz Endre* főispán ült, ugyancsak a színpadon helyezkedtek el a vőfélyek és nyoszolyólányok is. A szegbeverési aktust megelőzőleg a »Szabadkai Dalegylet« a Hymnust énekelte el, amelyet a közönség állva hallgatott végig. Azután *Dr. Klein Adoly* felolvasta a betegsegélyző pénztár öt éves történetét, ennek befejeztével *Lénárd Mátika* k. a. szavaltta el rendkívüli precizitással *Dr. Csillag Károlynak „Jósziv“* cz. alkalmi költeményét, a jelen voltak tapssal és éljenzéssel adtak tetszésüknek kifejezést és a szerzőt is előhívták, akit megéljenzettek, végül a »Szabadkai Dalegylet« a Szózatot énekelte el, amelyet a közönség állva hallgatott meg.

A program valamennyi pontjánál a közönség tapssal és éljenzéssel tüntetett. Ezután következett a szegbeverési aktus meghatározott sorrendben.

Délután két óraker a társas ebédre gyűlt

össze a „Pest szálloda“ nagytermében az ünneplő község. Az ebédnél mintegy kétszázan vettek részt nők és férfiak, köztük társadalmunk előkelőségei. A belépő zászlóanyát a jelen voltak hosszas éljenzéssel fogadták, és Piros Józsi bandája a „Rákóczi“-val fogadta. A menü a következő volt:

Metélt
Szárnyas ragou
Tok tartárral
Ang. roastboeuf
Vegyes sülték
Ugorka, fejes saláta
Almás, diós lepény
Jardinetto
Fél liter magyarádi.

Dicsézőleg kell megemlékeznünk a vendéglős kiűnő ételéről és jó boráról, a miért a jelen voltak nagy megelégedését érdemelte ki.

A pecsenyénél megindult a tósztok sora, amelyet Fierszt István a betegségyező pénztár elnöke nyitott meg, a ki ő felségére üritette poharát. A jelen voltak a beszédet állva hallgatták meg.

Azután dr. Bartha Antal gyönyörű beszédben köszöntötte fel a zászlóanyát, a beszédet kivonatossan itt közöljük:

A nő nemes hivatásáról a jótékonyág gyakorlásának társadalmi uton való szervezésénél és hogy a humanistikus irányú küzdelmeknél mindig az első sorban találjuk a nőt, a nő erejének ezen fölismerése tette általánossá azt a szokást, hogy a legnagyobb eszméket kifejező zászlókat is a nő védelmébe ajánljuk, a ki nemcsak megvédeni, de erejével öröklé diszíteni is fogja a késő utódoknak szánt erejét.

Majd így folytatta.

Ügyünk iránti igaz lelkesedésével, fáradhatlan és oda adó munkálkodásával zászló: k köré vonzotta városunk társadalmát, hogy az a jótékonyág oltárán áldozatot hozzon, de sokkal többet, nagyobb, és a messze jövőre kiható dolgot tett azaz, hogy tanúságot szolgáltatott a munkás osztálynak, hogy mindenkör számíthat a társadalom támogatására és pártfogására, ha igaz, becsületes és hazafis ügy sikeréért buzgólkodik.

A magyar munkás e szent tanúságot szívében fogja hordani, azt szeretettel és háttával ápolni és elidegeníthetetlen örökségként munkásról munkásra átadni.

Végül, köszönetet mond a zászlóanyának lelkes jóakarataért, a melylyel az egyület iránt viseltetett, és élteti őt mint a jótékonyágnak őrangyalát.

Dr. Klein Adolf orvos tartalmas beszédében az idegen vendégeket és a jelen voltakait éltette, Szalay Mályás főkapitány a városi hatóság képviselőleiben az egyesület előljáróságát köszöntötte fel, dr. Piller Arthur a korszorú lányokat éltette. Már 4 óra felé járt az idő, amikor asztalbontásra került a sor és a zászlóanya a jelen voltak éljenzése és a Rákóczi-induló zenéje mellett hagyta ott a vándor mulatságot.

A banketten résztvevő hölgyek névsora:

dr. Bartha Antalné, Buchwald Ilona, Buchwald Lázárné, Bartos Gyuláné (Sz. Fehérvár), Farkas Jánosné, Gyelmis Geróné, Gubenyácz Mariska (Bajmók), Illés Rózsa, Kotulán Józsefné, özv. Konyovicsné, Konyovics Dan'cza, dr. Klein Adolfné, özv. Lénárd Istvánné, Lénárd Málka, Lindenmayer Sándorné, Lindenmayer Piroksa, özv. Morvay Akosné, Magyar Györgyné, Magyar Ilona, Magyar Margit, Müller Albertné (Nagy-Kanizsa), Milassin Illésné,

Novák Etelka, Jankovits Andorné, Jankovits Szeréna, Pertich Mhályné, Pertich Etti, Prodanovich Györgyné, Prodanovits Miczi, Polyakovits Alajosné, Polyakovits Annuska, Reichl Ferenczné, Róza Ilona, Schmidt Juliska, ifj. Vojnich Sándorné, ifj. Vojnich Máténé, Vojnich Etia, dr. Vécsei Samuné, Veisz Ferenczné.

Méltó folytatása volt a napnak a tánczvigalom a hol ott láttuk majdnem kivétel nélkül a zászlószentelés ünnepélyén és a banketten résztvetteket.

Daczára az egész napon tartó szünellen mulatozásnak és a teremben uralkodó afrika; temporaturának pezsgő jó kedvvel és hévvel tánczolt a fiatalág Piros Józsi zenéje mellett.

Magyar Györgyné urnó lekötölező szeretetreméltósággal viselte a bálanyai tisztet és az ő vidámsága és jó kedve no meg a jó zene feledietelt hőséget fáradtságot úgy, hogy a pirkadó nap még együtt találta a társaságot és a négyest rendező hangja nem az éjben hanem a világos nappalba hangzott üdén és érczesen.

Az ünnepélyen városunk szíj-ava vett részt és mindenki a legnagyobb elragadtatással beszélt a fényes és minden ízében sikerült ünnepélyről.

A menetet Vörös Kálmán fényképész a templom előtt és menetközbe lefotografálta.

Az „ó-becsei polgári magyar dalkör“ ünnep.
Ó-Becse, 1899. május 22

Ünnepet ült ma a magyar dal Ó-Becsen, a polgári magyar dalkör zászlaját szentelték fel és ez ünnepen a délvidek magyar dalárdái is megjelentek és hirdették a magyar dal dicsőségét és erejét. Ó-Becse közönsége szeretettel vette ki a maga részét a fényes ünnepségből. A dalosok ünnepélyén résztvett a „Szegedi polgári dalárda“, az „ujvidéki polgári magyar daloskör“, az „Ujvidéki dalárda“, a „Kulai dalárda“, a „Budapesti Törökvis“ a „Zombori kaszinó-egyleti dalárda.“

Az ünnepély fényesen sikerült.

Az ujvidéki városi botrányok.

(Saját tudósítónktól.)

Botrányos állapotok uralkodnak Ujvidéken a város kezelési és gazdálkodási rendszerében — írja ujvidéki tudósítónk. A mult héten Flatt Viktor főispán elnöklele alatt egy szakbizottság ülésezett, a melynek tagjai voltak Tetre Sándor zombori pénzügyi segédtitkár és Veisz Henrik belügyminiszteri számellenőr, a kik megvizsgálták a város vagyonekezelési rendszerét és erről 3) ivre szóló jelentést tettek, a melyben az foglaltatik, hogy a város rendkívüli hanyagul kezeli a vagyont, a gazdálkodási rendszer szabály és törvényellenes. A bizottság többek között a következőkről győződött meg:

1. A törvény s a városi szabályrendeletek utasításai nem tartatnak be.
2. A polgármester egyszerű nyugtára vezetett aláírásával ellátott iratra is teljesítenek fizetést bármilyen nagy összegre is.
3. Az utalványt nem közlik a számvevőséggel, hanem egyenesen a pénztárba küldik s az szó nélkül fizet.
4. A szárszámadás, mint maga a jelentés szóról szóra mondja, meg van hamisítva.
5. Évi járulékos bevételeket a számvevőség

nem ir elő, hanem az előírást a tényleges befizetés szerint teszi.

6. A bérföldek a főkönyvben nem az egyes részek szerint hanem egészükben vezetettek s a mi a legszátyalánosabb, az, hogy nem vezetnek e bérbeadásokról határnapot s így nem tűnik ki, hogy mely föld van már kiadva s melyik nincs.

7. A pénztárban őrzött nyereményértékek nem lesznek nyilvántartva, és csakis így eshetett meg, hogy az idén jöttek csak rá, hogy egy Waldstein féle sorsjegyet már vagy 10 év előtt kisorsoltak.

8. 1891-ig az uti előleg soha elszámolva nem lett. 1891. év óta pedig több mint 1000 frt. ma is elszámolatlan s ebből az összegből 500 frt. magának a polgármesternek a számlájára esik.

9. A pénztári kezelés maga, a mint azt a miniszteri kiküldött jellegette, őskori állapotban van és csak a kezelőszemélyzet becsületességén múlik, ha az egész pénztári készlet el nem kezlik.

10. A nélkül, hogy elő vo'na irva valamilyen tétel, arra mégis fizetéseket fogadnak el és viszont közönséges nyugtára teljesítenek fizetést. Megtörténhetik tehát, hogy magánfeleknek fizetnek, holott az még nem jár.

11. Letételeket hivatott számvevőség semmit sem tud és elkönyvelve nincs.

12. Mikor most Weisz miniszteri számellenőr a pénztárt megvizsgálta, a pénztári könyvek kimutatása szerint 10700 frtnak kellett volna az utadó pénztárban lenni, ami helyett azonban készpénzben csak 3700 frt. volt, a többi helyett pedig magánfeleknek nyugtája. Másnemű szintén határozott rendeltetéssel bíró pénzekből a pénztári könyvek 4460 frtot mutatnak ki, pedig valójában csak 913 frt. készpénzt találtak, a többi szintén magánfeleknek a nyugtája volt. Ennek a gyarazata az, hogy ha a városi pénztárnál valamilyen magánfélnek nyugtájára fizetést akartak teljesíteni, de nem volt pénz, akkor kivettek az utadó vagy azon másik pénztárból, magánfél nyugtáját egyszerűen ebbe és nem a városi pénztárba tették be, s az mint készpénz szerepelt ott.

A felelőség többeket terhel, de leginkább mindenért mégis csak a polgármestert teszik felelőssé, mert ő a feje a város igazgatásának.

Különfélék.

— Közgyűlés. A Nemzeti Casino f. évi május hó 28.án délelőtt 11 órakor a Casino helyiségében rendkívüli közgyűlést tart.

— Tanulmányuton. A debreczeni tűzoltóparancsnok és alparancsnok tegnap városunkban időztek, hogy mentőink szervezését tanulmányozzák, mután ott is így akarják szervezni a mentőket. A vendégeket Scozza Zoltan tűzoltó főparancsnok és Venczel Lajos az önkéntes tűzoltók parancsnoka kalauzolták. A vendégek tiszteletére a „Bárány szállóban ebéd volt.

— Az anyját akarta agyonütni. Fekete Béla helybeli kőműves legénynek sehogy sem tetszett a munkája, idejét folytonos dorbézozással töltötte s emiatt édesanyja, a ki gyümölcsökofa több ízben összeszólalkozott vele. A flu azonban nem hajlott a jó szóra s tegnap mialatt anyja távol volt feltörte a szobaajtót és anyjának néhány megtakarított

forintját ellopta és elmulatta. A mikor anyja hazajött szemére vetette gazságát, a mire a fiu fejcsét ragadott és anyja felé vágott de ez szerencsére még jókor félreugrott. A lármára a szomszédok összefutottak és rendőrt hívtak, de a fiu nem akart vele menni s mire még egy rendőrt érkezett, a fiu a falon keresztül megszökött. A rendőrség keresi a vásolt fiut.

— **Helyreigazítás.** Lapunk vasárnapi számában „Szabadkai mérgekverő“ cikkben Thury Lajos úgy van feltüntetve, mint szabadkai ref. pap. Mint értesülünk gyűdi pap volt s mint ilyen állásáról lemondott, s mint magázó tartózkodott Szabadkán.

— **Szabadka és Halas mérkőzése.** A szabadkai „Sport Egylet“ 100th ball mérkőzésre hívta ki a halasiakat. A mérkőzésre Halasról a gymnasiumi tornatanár vezetése alatt 11 diák jött át tegnap délután. A mérkőzés a zombori kapunál levő térségen volt, amelyből a szabadkaiak kerültek ki győztesként, mert míg a halasiak csak egy gólt csináltak, a szabadkaiak hetet. Az érdekes versenyt nagyszámú közönség nézte végig. Este a „Nemzeti Kasinó“-ban szűkebb körű bankett volt a halasi vendégek tiszteletére. Ugy értesülünk, hogy nemsokára a bajaiakkal és szegediekkel lesz mérkőzés.

— **A bosszú.** Turián múlt vasárnap véres verekezés volt a közs. kocsmában, a melynek két halottja is van. A vérengző vadállat Czernojácsky volt rendőr, a ki bizonyos szabálytalansági okért nem rég elbocsátottak a szolgálatból. Czernojácsky az elbocsátásért Medurics közs. pénztáros okolta és bosszút forralt lellene. Vasárnap a kocsmában Medurics fiával Rádóval találkozott és részeg fővel ezen akart bosszút állani apja helyét. Rátámadt és dulakodás közben hasába szurt, a fiatal Medurics segítségére siető lársát Kisáczkit pedig szíven szurta úgy, hogy csakhamar mindkettő elvérzett. A gyilkost a csendőrség átadta a járásbírósnak.

— **Galambtolvaj.** Tegnap éjjel ismeretlen tettesek Benke István VI. kőri padlását felöltötték és ott 39 db galmot összefogdosva ellillantak. A rendőrség keresi a galambtolvajokat.

— **Leütöttek egy katonát.** A pütkösi ünnepeknek talán egyedüli sebesülje egy 86. gyalogezredbeli kövölt, akit tegnap éjjel ismeretlen tettes a fővároszéki palota és a park közötti szűk térségen hátról orozva megtámadott és néhányszor fejbe veri. A katonára összeesett de később magához tért és így bevett fejfel ment ki a laktanyába, ahol sebének bekötötték. A tettes elmenekült s most már a rendőrség dolga kideríteni, hogy ki volt.

— **Szerencsétlenül jár madárfészek pusztító.** Torzsán a napokban Blum Jánosnak 9 éves fia egy fáról verébtojásokat akart kiszedegetni, azonban oly szerencsétlenül jár, hogy verébtojás helyett — halálát találta. A fészek a tetején lévén, el nem érhető és utközben megcsuszván egyensúlyát veszítve és lefűrészelt ágra zuhant és oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy néhány óra kínódás után meghalt.

— **A Dunába fullt.** Popper Ábrahám paksi lakos főző hó 4-én Domborinál a Dunába fulladt; holttestét mindaddig nem tudták megállni s ennek közöszéje a paksi főszolgabíró felkérte az összes dunamenti hatóságokat. F. hó 15-én egy hullát fogtak ki itt Baján a halászok, valószínűnek tartják, hogy ez Popper holtteste.

— **Szép művészeti titkok tárgyalások.** Katona József Bánk-Bánjának összeesküvés jelenete után megcselekedték.

Braun Sándor a B. N. segédszerkesztője, dr. G—r K—ly esztetikus és impresszarió. Négy ismeretlen műtész.

Szél: sőtét szoba, a függönyök leeresztve, a salakuterek repedései viasszal bevonva.

Az ajtót két szobafestő tartja megszállva. Braun Sándor: Ez az a város tehát, melynek neve a szép után oly sovárogra eped. Mily dicő még előmnak is és ez való legyen oh szőljön Ön Dr. G—r K—ly.

Oly hön kívánja a nép? a képhíllítást. Dr. G—r. K—ly. Hogy kívánja e? Epedve néz a nagy nap elé, mint egykor Izrael Kanaán felé. Ez óhaja nappal és éjjel. Kész koplalni csak a szépben gyönyörködhessek. Utolsó fillérét kész a festők kezeibe tenni, csak képet akar csak képet. Képet nekünk, képet akarunk.

Négy ismeretlen; képet akarunk. Künn láma hallik.

Egyik szobafestő: A jelszót vagy bepingálunk. Hang: Excelsior.

— **Topolyaiak vendégszereplése Baján.** Négy topolyai asszony akarta a múlt héten a bajai hetivásáron bemutatni, hogy a lopás művészetében mily tőkélyre vitték, de a vendégszereplés nem sikerült: rajta vesztettek. A hetivásáron négy topolyai asszony járt a földön áruóknál és élénk érdeklődést mutatnak ezeknek portékái iránt. De a földönarúlok nem tanúsítottak valami nagy bizalmat, és a négy asszonyt közös megegyezéssel figyelemmel kísérték. Így történt aztán, hogy az egyik asszonyt éppen akkor csiplett nyakon midőn szoknyájába vart bő zsákban akart Goldberger Jakabnál egy vég vásznat eltüntetni. A másik három asszony látván a vezedelmet azonnal elszélelt, úgy hogy csupán lopásn kapott me nyecske került a rendőrség kezébe. Az elfogott tolvaj asszony csupán annyit vall be, hogy mind négyen topolyaiak, de társnői nevét vonakodik megmondani.

— **Eskörös nő öngyilkossága.** E hó 23-án a reggeli órákban B. Almáson egy eskörös nő *Hintersehr Mihályné* szül. *Imgrund Mária* gyógyíthatlan betegsége miatt öngyilkossá tett. Először a kúba vetette magát, de onnét kimentették, a második kísérlete sikerült elvágta ugyanis egy éles konyhakéssel nyakát, s így elvérzés következtében meghalt. Tegnap a vonatból Szabadkáról jöven, — epileptikus rohamai meglepték és ebbeli szegényében követte el végzetes teltét.

— **Közveszélyes örült.** Boczán Márton zentai lakos évek óta csendes tébolyban szenved anélkül, hogy valakinek ártott volna. Szüksége is volt nagyszámu családjának arra, hogy a szegény Boczán Márton dolgozzék, mert az asszony nem lett volna képes egymaga a sok éhes szájnak keresni napszám munkájával. A múlt héten azonban szegény Boczán Mártonon kitört az örültség, dühöngeni kezdett és családját fenyegette. Fesésége kérelmére a szerencsétlen embert őrizet alá vették.

A kisleányok réme.

— A „Bácskai Hirlap“ tudósítójától. —

Egy rettentő bűnügyben folyik most a vizsgálat, a rendőrség előtt. Igaz ugyan, hogy konkrét bizonyíték nincs a rendőrség kezében de a néhány esetben felmerült bűnös kísérletről következtetni lehet arra, hogy befejezett bűneset is merülhetett fel, és hogy a bűnös szépen elsimithatta a dolgot.

Itt adjuk a tényállást teljes valóságban.

F. hó 17-ikén délután 6 óra tájban a városligetben czirkáló rendőröknek két 10—11

éves leány panaszkodott, hogy az imént egy ur erőszakkal akarta őket a bokrok közé bevonni, de a mikor a rendőröket megpillantotta elbocsátotta őket és elietelt. A kisleányok ekkor egy pad felé mutattak, a hol az a bizonyos ur ült. A rendőrök a kisleányokkal együtt odamentek a padhoz, megkérdezték hogy mit akart a kisleányokkal, erre szó nélkül a leányokra rohant és útni akarta őket de a rendőrök ebben megakadályozták ekkor a rendőröknek rontott és szidalmazni kezdte őket és a mikor ezek nevét és lakását kérdezték, azt válaszolta, hogy majd megtanítja őket, neki nem parancsol sem a kapitány, sem a főispán, de még az ur isten se, ő nem mondja meg sem nevét, sem lakását. Erre a rendőrök leaktarták tartóztatni, de aig tettek néhány lépést, a nagy lármára odafutott másik két kis leány és elpanaszolták hogy tegnap ez az ur a sűrűbe húzta őket s egyik kezével erősen fogva tartotta mindkettőjüket, a másikkal pedig vetközni akart, de ők kiabáltak és sivalkodtak és miután látta, hogy nem bír velük és már néhány ember is volt ott, elbocsátotta őket és megszökött.

Mialatt a rendőrök a kisleányok nevét feltárták, nagy tömeg verődött össze és kíváncsian kérdezősködtek, hogy mi történt itt. A mikor meghallották az esetet, rá akartak rohanni a fiatal emberre és meglínelni akarták, de a rendőrök megakadályozták. A tettes mindazonáltal nem mondta meg a nevét, a rendőrök letartóztatták. Már kísérték befelé, a mikor velük szemben jött két ur a kiket a rendőrök ismertek.

Ezek kérdezősködtek az esetről és azt mondták, hogy a fiatal embert ők ismerik B. K.-nak hívják helybeli lakos. A rendőrök tehát miután megtudták nevét, elbocsátották, de az esetről jelentést tettek a rendőrségnek. Mindenesetre a közérkölcösiségnek nagyon szomorú állapotát tünteti fel ez az eset.

Rendelet.

(A szabadkai rendőrség beszüntette a divi-lázakat az ezekben előfordult bicskázások miatt. Persze, ha ezeken a bunyevázé jour-okon mindig lett volna rendőr jelen, nem fordult volna elő verekezés és nem kell vala a szegény népet a jóformán egyetlen ünnepnapi szórakozástól megfosztani. Ugy értesülünk, hogy a szóban forgó betiltó intézkedés egy másik fogja követni, a mely a következőképp szól.)

Több ízben tapasztaltam, hogy a nép mulat. Pedig a népnek nem ez az életcéje, hanem a verejékes munka, a katonáskodás és más efféle kedves kötelességek. Ennélfogva rendelem, a mint következők:

1. A város határában lévő csárdákat a tulajdonosaik kötelesek 3 nap alatt fölgújítani.
2. Kocsmában, táncmulatságon vagy bármely más szórakozó-helyen csak az jelenhet meg, a ki a lateiner osztályhoz (vagy a bácskai gentryhez tartozik).

Az utóbbi körülmény hatósági bizonyítvánnyal igazolandó, a mely szerint az illetőnek valamely felmenő rokona ökörhajcsár vagy hausknecht volt.

3. Hogy a nép ünnepeapokon kellemesen szórakozzék, fölolvadásokat fogok a számára tartani a következő czimekkel: *A bárgyu szocziáldizmus, mint ilyen. Tiszteled az urakat és imádd a hatóságot, hogy hosszú életű lehess a földön. A tánc káros hatása a néplelek etikai elemire. A katonáskodás mennyei képeről. A lépfene története Paraguay ban. A*

juhok sársántasága, különös tekintettel a körömesira (matrix unguis) anatómiai konstrukciójára és a kronikus csülök-kipállásra, stb.

4. A színházban fűyülni, dohányozni, az előadásba belebeszélni, a színpadra cipőt dobni, továbbá a mulató-helyeken verekedni, dühajkodni és sertési nivóra lerészegedni csak a 2. pontban megnevezett gentleman-eknek szabad.

5. A paraszt lakodalmakban csak a következő italok fogyasztása engedélyezik meg: kufés ásványvíz, limonádé, kancatej (kúmisz), mandulatej, gyümölcs-örp (gaseuse), méz-salag (márc), leges kávé, tea (rum nélkül).

6. Tilos a születendő paraszt leányokat Borbála névre keresztelni.

7. Tilos a Linka nevű parasztasszonyoktól férjeknek a következő szavakkal elűcsúzni: *Pi Linka!*

8. A néhvi divánházakat megmetelyező tánczot, mint paraszt-mulást az ennel átadom a közmegejésnek. Helyette a következő szórakozások engedtetnek meg a népnek: billiárd, sakk, lawn-tennis, foot-ball, bicikli, fürdés (mezzel), ragatta-verseny, hegymászás, képes levelelő-lap-gyűjtés és művásárlás a legközelebbi szabadkai tárlaton (1.000.000 frt értékig.)

9. Az ezen rendelet ellen vétőköt 1 évől tizig terjedhető fegyházzal, a Kiss testvéreket védő újságikkal elolvasásával és a szabadkai por összehordásával és megmázslásával fog-nak büntettni.

10. A jelen rendelet f. évi július hó elsején lép életbe és egyelőre a tanári fizetések felemelésének időpontjáig (vagyis a huszonkilencedik század utolsó évéig) marad hatályban.

Szabadkán, 1899. évi május 23-án.

A rendőrkapitány.

A másolat hitelűl:
Ki—Lincs.

903. sz.

1899.

Földbérleti hirdetmény.

A kalocsai érseki uradalom haszonbérbe adja 1900. évi október hó 1-től 3, 6, 9 vagy 12 évre Bácsmegeye Déronya község határában levő Branyevina pusztá mezőgazdaságát, mely a földadókataszter szerint áll:

419 kat. hold	1090□-öl	Szántó
2 kat. hold	935 „	kert
151 kat. hold	1064 „	rét
21 kat. hold	330 „	elpusztult szőlő
147 kat. hold	1523 „	legelő
7 kat. hold	116 „	föld alá nem tartozó

Összesen 750 kat. hold 258□-ölből.

Felhivatnak a bérleti kívánók, hogy zárt ajánlataikat az ígért haszonbér 10%-ának készpénzben, takarékpénztári betétkönyvecsékben vagy óvadékképes papirokban csatolása mellett

1899. évi július 2-ika d. e. 10 órájáig

az érseki uradalom igazgatóságánál nyujtsák be.

A feltételek ugyanott és a bácsi uradalmi intézőségénél megtekinthetők.

Kalocsán, 1899. évi május 18-án.

Erseki urad. igazgatóság.

MÖRATHON egy imprágnált zamatos gyógyfűrek rék czig-retta- és pipadományhoz

Örömmel szítja az ember kifünő tulajdonságai miatt rágyújtva bármily dohánynyal, az utóbbi égető csipős íze elvész legégeszesebb keveré czigaretta- és pipadományba

Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorral paralizálja, minden dohányzónak nélkülözhetlen

Hat és pipadományval vagy négy rész cigarettá-dohányval kevertetis

Orvosok által minden dohányzónak ajánlatai

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr., külön vágát és csomagolás pipadomány és külön cigarettadomány részére

Paküldemény: 10 kis csomag mentre 1 frt - kr. utánvét mellett. Viszonteladónak jó vedémező.

Egyedüli készítő: **MÖRATH TIVADAR** gyógyfűkereskedés Grác.

Vezérképviselő Magyarország és társországok részére: **Dvorzsák János** beviteli ügynöksége, Buda pest. VI. Gyár-utca 43.

The Premie Cycle Co. Lm^{td}

A világ legnagyobb kerékpárgyárai.

24 év óta elsőrendű jegy.

Képviselője: **Stern Adolf** Szabadka, Fötér, Vermes-ház, hol javítások saját műhelyében pontosan eszközöltetnek.

1534 szám 1899 tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Galatinus Antal végrehajlatónak Jaramozov Iván és társa végrehajlatát szenvedő elleni 225 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajlati ügyében a szabadkai kir. törvényszék, a szabadkai kir. járásbírószág területén levő, Szabadka város határában fekvő, szabadkai 11748 sz. betétben A + 1819 hrsz. a. felvett s Jaramozov Iván és neje nevén álló s a végreh. törvény 156 §-ának c pontja értelmében egészben árverés alá bocsajtott III. 481 o. számú ház 163 □-öl területű udvarra az árverést 1200 frtban ezenell megállapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi június hó 20-ik napjának délelőtt 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 120 frtot készpénzben vagy 1881 LX t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiküldött szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, a kir. trvszék telekkönyvi hatóság 1899. évi február hó 9-ik napján.

Dr. Eperjessy Béla, törvényszéki bír.

